

ת"פ 2298/03/19 - מדינת ישראל נגד ב"י, נ"י

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 2298-03-19 מדינת ישראל נ"י ואח'

בפני
בעניין: כבוד השופטת בכירה שרון לארי-בבלי
מדינת ישראל
באמצעות תביעות ירושלים

המאשימה

נגד

1.ב"י

2.נ"י

שניהם באמצעות ב"כ עו"ד יצחק הומינר

הנאשמים

גזר דין

רקע

1. הנאשם 1 הורשע לאחר שמיעת ראיות בביצוע עבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש, לפי סעיף 380 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - **חוק העונשין**) ובביצוע עבירת איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין. הנאשם 2 הורשע בביצוע עבירה של תקיפה-סתם, לפי סעיף 379 לחוק העונשין.
2. בחלקו הכללי של כתב האישום נטען שנ"מ (להלן - נ') היא גיסתו של מר א"מ (להלן - **המתלונן**). נ' היא רעייתו של ש"מ, אחיו של המתלונן, ובתקופה הרלבנטית לכתב האישום חיו בני הזוג בנפרד. הנאשם 1 הוא אביה של נ', והנאשם 2 הוא אחיה.
3. נטען שביום 4.4.18 בשעה 00:30 לערך, הגיעה נ' לביתו של המתלונן ושוחחה עם רעייתו. בין השניים נתגלע ויכוח קולני, שבסופו התערב המתלונן, וסגר את דלת הבית כשנ' מחוצה לו. נטען שבבוקר שלמחרת, בשעה 10:00 לערך, חזר המתלונן מתפילת השחרית ופגש בחדר המדרגות של הבניין את הנאשם 2 ואת שלושת אחיו. הנאשם 2 דחף את המתלונן בחזהו. לאחר מכן, הגיע הנאשם 1, אביו של הנאשם 2, כשבידו חפץ כלשהו מברזל, באמצעותו הכה במתלונן מספר פעמים. כתוצאה ממעשיו אלה, נגרמו למתלונן קרע עור בגשר האף שגרם לצלקת, שריטות בשפה ורגישות באף, המטומה באיזור העין וטשטוש ראייה בעין שמאל. נטען עוד שהנאשם 1 איים על המתלונן באומרו לו "אני אקרע אותכם, אני אשחט אותכם, אתה לא מכירים אותי" (טעויות במקור- ש.ל.ב.). בהמשך, כאשר אחד השכנים ניסה להפריד בין הצדדים, מסר לו הנאשם 1 "תזהר גם אתה תחטוף".

4. הכרעת דין בעניינם של הנאשמים ניתנה ביום 9.8.20, ובמסגרתה הורשע הנאשם 1 בביצוע עבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש, תחת עבירה של חבלה כשעברין מזוין, שיוחסה לו בכתב האישום. נקבע שהנזק שנגרם למתלונן, כפי שבא לידי ביטוי באישורים רפואיים, עולה כדי חבלה של ממש, מבלי שהוכח קיומה של חבלה חמורה.

תסקיר שירות מבחן- הנאשם 1

5. מתסקיר שירות מבחן שהוגש בעניינו של הנאשם 1 ביום 6.4.21 עולה שהוא בן 62, נשוי, אב לתשעה ילדים, ועובד כעצמאי בתחום הנדל"ן. קורות חייו פורטו בתסקיר, ועולה מהם שבילדותו גדל באורח חיים חילוני, ובהיותו נער בן 16 החל בתהליך של חזרה בתשובה. עוד תואר שבתו הבכורה- שמעורבת באירוע נשוא כתב האישום (נ')- עברה הליך גירושין קשה בעת האחרונה, לאחר תקופה ממושכת בה ניסה הנאשם 1 לפייס ולקרב בינה לבין גרושה.

6. הנאשם תיאר לשירות המבחן שהעבירות בוצעו על רקע קשיים בזוגיות בתו הבכורה, כמתואר לעיל. לדברי הנאשם 1, ניסה להדוף את המתלונן בעקבות ויכוח קולני שהתפתח, וזאת כאשר מפתחות הרכב בידו. שירות המבחן התרשם שהנאשם 1 צמצם את נסיבות האירוע וחומרתו, שלל את פציעתו של המתלונן, שלל את האיומים בהם הורשע ושלל תכנון מוקדם. עם זאת, הוא מסר שכיום היה נוהג באופן אחר, בהימנעות מחיכוכים והתערבות מיותרת, ותחת זאת היה פועל להזמין את משטרת ישראל. שירות המבחן התרשם שהנאשם 1 אדם נורמטיבי המנהל אורח חיים תקין. עוד עלה הרושם שהנאשם 1 מסור לילדיו ומייחס חשיבות רבה לתפקידו כאב המשפחה. בהינתן ששלל את הצורך בכך, לא בא השירות בהמלצה טיפולית בעניינו. שירות המבחן המליץ על השתתפות עונש מאסר קצר, שירוצה בעבודות שירות.

תסקיר שירות מבחן- הנאשם 2

7. תסקיר שירות המבחן בעניינו של הנאשם 2 התקבל ביום 12.4.21, ועולה ממנו שהוא בן 27, נשוי ואב לארבעה ילדים. קורות חייו פורטו בתסקיר, לרבות שנות ילדותו ונערותו במסגרות החינוך החרדיות. הנאשם 2 נעדר עבר פלילי. בדומה לאביו, אף הוא תיאר שהרקע לביצוע העבירה הוא במערכת היחסים המורכבת של אחותו, נ', עם גרושה. הוא תיאר שהגיע יחד עם אביו, הנאשם 1, לביתו של המתלונן, מתוך רצון לתת גיבוי לאחותו ולשמור על כבודה בדרך של הידברות. הוא מסר לשירות שהשיח יצא מכלל שליטה והסלים לכדי עימות חריף. הנאשם 2 התקשה ליטול אחריות למעשיו וצמצם מחומרתם.

8. שירות המבחן התרשם שהנאשם גדל במשפחה נורמטיבית אשר היוותה עבורו גורם מחנך ומכוון. עוד התרשם השירות מכך שהנאשם ביטא עמדות המכבדות חוק וגבול, ושההליך הפלילי היווה עבורו גורם מרתיע. שירות המבחן שקל בעניינו של הנאשם 2 את גורמי הסיכוי והסיכון, והמליץ להשית עליו צו של"צ בהיקף של 80 שעות.

תמצית טיעוני הצדדים לעונש

9. המאשימה עמדה על נסיבות ביצוע העבירות, ועל הערכים המוגנים שבבסיסן. ביחס לנאשם 1, עתרה לקבוע מתחם ענישה הנע בין מספר חודשי מאסר, שיכול וירוצו בעבודות שירות, לבין 15 חודשי מאסר בפועל; ביחס

לנאשם 2, עתרה לקבוע מתחם ענישה הנע בין מאסר על תנאי לבין 12 חודשי מאסר בפועל. ביחס לעונש המתאים, ובהינתן ששני הנאשמים נעדרו עבר פלילי, עתרה למקם כל אחד מהם בתחתית מתחם העונש ההולם, וכן להשית עליהם מאסר מותנה ופיצוי כספי למתלונן.

10. ביחס לנאשם 1, עמדה ההגנה על נסיבותיו האישיות ועל האמור בתסקיר, לפיו הוא הביע הבנה לפסול במעשיו, ועל כך שהיה עליו לפעול בדרכים חוקיות ונורמטיביות. עוד עמדה על נסיבותיו האישיות של הנאשם 1, כפי שתוארו בתסקיר, ואף נטען שמצבו הרפואי של הנאשם 1 מורכב, תוך שטעון זה נתמך באישורים רפואיים. נתוניו האישיים של הנאשם 1, כך לשיטת ההגנה, מצדיקים להקל בעונשו ואף לבטל את הרשעתו.

11. ביחס לנאשם 2 עמד הסניגור גם כן על נסיבותיו האישיות, העובדה שהוא צעיר נעדר עבר פלילי, ושהאירוע אינו מאפיין את אורחות חייו. משכך ביקש להסתפק בהשתתפות קנס בלבד.

12. הנאשם 1 בדברו האחרון הביע צער על האירוע, ציין שההליך הפלילי היווה עבורו גורם מרתיע וביקש את רחמי בית המשפט בגזירת העונש.

דין והכרעה

13. אפתח את הדיון בשאלת ביטול ההרשעה, אשר העתירה לביטולה נטענה בשפה רפה וללא ביסוס של ממש. כידוע, בבוא בית המשפט לחרוג מן הכלל לפיו יש להרשיע בפלילים עליו לבחון את הצטברותם של שני תנאים שנקבעו בהלכה פסוקה: התנאי הראשון הוא שעל ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם; התנאי השני הוא שסוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים (ראו: ע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל**, נב(3) 337, 342 (להלן: **הלכת כתב**)). בשורה ארוכה של פסקי דין חזר בית המשפט העליון על הלכה זו, תוך שהדגיש שהימנעות מהרשעה הינה חריג שבחריגים השמור "אך למקרים חריגים ויוצאי דופן שבהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין חומרתה של העבירה" (רע"פ 619/18 **בזיננסקי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 01.03.18); וכן ראו **בהלכת כתב**).

14. בנסיבות המקרה דנא, כלל לא נטען, וממילא לא הוכח, כיצד יש בהרשעה כדי לפגוע בשיקומם או בעיסוקם של מי מהנאשמים. דומה שטענת ההגנה לביטול ההרשעה נשענה בעיקר על נסיבותיהם האישיות של הנאשמים, והעובדה ששניהם, כפי שעולה מתסקיר שירות המבחן, מנהלים אורח חיים נורמטיבי. אני סבורה שאין בנתונים אלה לעלות כדי הוכחה או ביסוס נזק קונקרטי, כנדרש בהתאם להלכה הפסוקה. בהיעדר הוכחה של נזק קונקרטי המצדיק ביטול ההרשעה, די בכך כדי לדחות את הבקשה. אזכיר עוד שיש לראות בתנאים הפסיקטיים לביטול הרשעה כמבטאים יחס של "מקבילית כוחות" (ראו למשל- ע"פ (מרכז) 13450-01-18 **יונתן כהן נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 29.05.18)). בנסיבותינו, אף אם העבירות בהן הורשעו הנאשמים, ונסיבות ביצוען, מאפשרים, עקרונית, לשקול את ביטול הרשעתם, אינני סבורה שיש ביתר הנתונים כדי ללמד על סיבה מוצדקת לעשות כן, ובפרט בהינתן שלא הובא לעיוני נזק קונקרטי בעל משקל של ממש. העתירה לביטול הרשעה נדחת אפוא.

מתחם העונש ההולם

15. העבירות שביצעו הנאשמים פגעו במספר ערכים חברתיים מוגנים יסודיים, ביניהם הגנה על שלומו הגופני, ביטחון האישי ושלווה נפשו של המתלון. שוב ושוב מגיעים לפתחו של בית המשפט אירועי אלימות, שיש בהם כדי לזרוע הרס בחברה כולה. נדמה שהדרך למיגור תופעת האלימות עודנה ארוכה, באופן המחייב את בית המשפט לטפל באירועים כגון דא בחומרה המתבקשת. בית המשפט העליון שב וחזר על דברים אלה לא אחת, בצינו כי "נגע האלימות הינו רעה חולה שיש לבערה מן היסוד, ומן הראוי כי ידע כל איש ותדע כל אישה כי אם יבחרו בדרך האלימות יטו בתי המשפט להשתית עליהם עונשי מאסר משמעותיים ומרתיעים מאחורי סורג ובריח" [...]" (ראו: ע"פ 4143/18 פרוק גית נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 10.10.18)).

16. בחינת נסיבות ביצוע העבירה מובילה למסקנה שהפגיעה בערכים המוגנים הינה ברף הבינוני. דומה שנסיבות ביצוע העבירה מדברות בעד עצמן, ומלמדות על הפחד והבהלה שאחזו במתלון באותם רגעים בהם היה עליו להתמודד עם הנאשמים, וכן עם יתר הנוכחים באירוע. לעניין זה אין לי אלא להפנות לעדותו של המתלון כפי שהובאה בהכרעת הדין:

"באשר לאירוע האלימות, המתלון תיאר כי ביום האירוע שב מבית הכנסת בסביבות השעה 10:30, שאז הבחין בהמולה בחדר המדרגות של בניין מגוריו. הוא תיאר כי "אני רוצה להכנס לביתי, אני רואה שאני מלופף בכל המשפחה" (עמ' 26 לפרוט', ש' 16-17). הכוונה היא למשפחתה של נ', הכוללת את הנאשמים. לדבריו, בשלב זה, הנאשם 1, אביה של נ', טרם הגיע למקום. המתלון תיאר כי חש בנאשם 2 דוחף אותו. בשלבים אלה, כך העיד, נהייתה המולה בקומת הכניסה, ושכנים יצאו לבדוק מה מתרחש. המתלון מסר כי לאחר כרבע שעה לערך הגיע למקום הנאשם 1 "כשהאבא [הנאשם 1-ש.ל.ב] הגיע אחרי רבע שעה הוא בא בריצה מטורפת כמו פר בין בקר, לא ידעתי על מה כל המהומה. הוא עלה בתנופה וריצה את כל המדרגות והיו צעקות והיו לו בין האצבעות אגרופן או מברג קאן או מפתח" (עמ' 26-27 לפרוט'). לדבריו, הנאשם 1 נעץ את אותו החפץ בסמוך לעינו, כאשר התכוון לנעוץ את החפץ בעין עצמה, כך לטענתו. כאשר נשאל המתלון כמה אגרופים הכה בו הנאשם 1, השיב "חמש או שש. הייתי מטושטש" (עמ' 27 לפרוט', ש' 19)".

17. הנזק הגופני שנגרם למתלון מתבטא בקרע עור בגשר האף שגרם לצלקת, שריטות בשפה ורגישות באף, המטומה באיזור העין וטשטוש ראייה בעין שמאל. נוסף על הנזק הפיזי, יש ליתן משקל גם לנזק הרגשי והברור שנגרם בעקבות אירועים מן הסוג האמור. הגם שלא הובאו ראיות ברורות לעניין זה, הרי שמדובר באירוע ומעשים שהופנו כלפי המתלון שמעצם טבעם יש בהם כדי להוביל לפחד וחשש.

18. באשר לנסיבות שהובילו את הנאשמים לביצוע העבירות, דומה שעסקין בסכסוך משפחתי, שהוביל את השניים להגיע למקום במטרה להגן על נ', בתו של הנאשם 1, אחותו של הנאשם 2. הרצון העז של השניים להגן על כבודה של בת משפחתם הקרובה- רצון ברור הוא. ואולם, תפקידו של בית המשפט בהליך הפלילי הוא, בין היתר, בשימת גבול ושלחת מסר ברור, לפיו קרבה משפחתית אינה מקנה חסינות מפני ענישה הצדקה לשימוש באלימות. נדמה לי שהנאשמים עצמם, ובפרט הנאשם 1, הביע הבנה ביחס למסר האמור, בצינו לשירות המבחן שהיה עליו לפנות למשטרה, תחת התדרדרות האירוע לכדי ויכוח קולני ואלים.

19. בחינת מדיניות הענישה הנוהגת מעלה שבעבירות בהן הורשעו הנאשמים משיתים בתי המשפט מנעד רחב של עונשים. כבר נפסק לא אחת שכל מעשה אלימות שונה בנסיבותיו ובחומרתו, באופן המשפיע על קביעת מתחם העונש ההולם. בנסיבות האמורות, בשים לב לעבירות בהן הורשעו ונסיבות ביצוען, אני מורה כדלקמן:

- ביחס לנאשם 1- מתחם העונש ההולם נע בין מספר חודשי מאסר, שיכול וירוצו בעבודות שירות, לבין 14 חודשי מאסר בפועל.

- ביחס לנאשם 2- מתחם העונש ההולם נע בין מאסר מותנה (לצד צו של"צ) לבין 10 חודשי מאסר בפועל.

העונש המתאים

20. הנאשמים נעדרי עבר פלילי (לנאשם 1 עבר פלילי ישן ולא רלבנטי בתחום עבירות הבנייה) וזוהי להם הסתבכות ראשונה בעבירות אלימות. נתון זה יישקל בוודאי לזכותם, ואף עולה בקנה אחד עם התרשמות שירות המבחן ששניהם מנהלים אורח חיים נורמטיבי ושומר חוק, ככלל. יש להצר שהאירוע נשוא כתב האישום התדרדר לכדי אירוע אלים, ולקוות שאכן ההליך הפלילי היווה עבורם גורם מרתיע ומציב גבולות.

21. הנאשמים נטלו אחריות חלקית למעשיהם, תוך שצמצמו מחומרת המעשים. הדבר אף בא לידי ביטוי בכך שעמדו על שמיעת ראיות בתיק זה. למותר לציין שאין לזקוף לחובתם את ניהול ההליך ושמיעת הראיות. ניהול ההליך אינו מעלה ואינו מוריד בגזירת עונשו של הנאשם. לנאשם זכות בסיסית ויסודית להוכיח את חפותו, ואין הדבר יכול לשמש שיקול עצמאי להחמרה בעונשו (ראו לעניין זה ס' 40א(6) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 וכן ראו למשל ע"פ 4597/13 אנטוניו פיצו נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 22.09.2014)). עם זאת, בשים לב ללקיחת האחריות המוגבלת, ובהינתן שהנאשמים לא הביאו לחיסכון בזמן שיפוטי, אין הם יכולים לזכות להקלה משמעותית בעונשם.

22. באיזון בין השיקולים השונים, בשים לב לצורך להעניק תגובה עונשית הולמת למעשים שביצעו הנאשמים, מחד; ובהינתן שהנאשמים נעדרי עבר פלילי, ודומה שאירוע זה הינו חריג לאורחות חייהם, מאידך; מצאתי למקם אותם בתחתית מתחם העונש ההולם שנקבע בעניינם, בדומה לטענת המאשימה.

23. ביחס לנאשם 1, אעניק משקל למצבו הרפואי, ולעובדה שעבר בשנת 2019 ניתוח מורכב להחלפת ירך, במסגרת קביעת אורך עבודות השירות שיגזרו עליו. ממילא, כפי שצוין בחו"ד הממונה על עבודות שירות, הוא יבצע את העבודות תחת המגבלות הרפואיות הקיימות.

24. אני גוזרת אפוא על הנאשם את העונשים הבאים:

הנאשם 1:

א. שלושה חודשי מאסר. המאסר ירוצה בעבודות שירות. הנאשם יתייצב לתחילת ריצוי העבודות ביום עמוד 5

17.8.21 בשעה 08:00 במפקדת עבודות שירות, באר שבע.

ב. מאסר למשך 4 חודשים וזאת על תנאי למשך שלוש שנים, והתנאי שלא יעבור הנאשם עבירת אלימות, לרבות איומים.

ג. פיצוי למתלונן, ע"ת 2, בסך של 3,000 ₪, שישולם ב-5 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.9.21.

הנאשם 2:

א. שירות לתועלת הציבור בהיקף של 80 שעות. השירות יבוצע בהתאם לתכנית שיגבש שירות המבחן. הנאשם יחל בריצוי השל"צ בתוך 30 ימים מיום קבלת התכנית. השירות רשאי לשנות את מקום ההשמה ללא צורך בהחלטה שיפוטית. הנאשם מזהר שאי ריצוי השל"צ במלואו יגרור את הפקעתו ויוטל עליו עונש חלופי.

ב. מאסר למשך 3 חודשים וזאת על תנאי למשך שלוש שנים, והתנאי שלא יעבור הנאשם עבירת אלימות, לרבות איומים.

ג. פיצוי למתלונן, ע"ת 2, בסך של 1,000 ₪, שישולם ב-2 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.9.21.

מזכירות תשלח ההחלטה לממונה על עבודות שירות ולשירות המבחן.

ככל שקיים פיקדון בתיק - יועבר לפיצוי. ככל שתיוותר יתרה- תושב לנאשמים.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 ימים.

ניתן היום, כ"ז תמוז תשפ"א, 07 יולי 2021, בהעדר הצדדים.